

ТЕХНОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ФІЛОЛОГІВ
ДО МІЖСОБИСТІСНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ЗАСОБАМИ КОМУНІКАТИВНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ

TECHNOLOGY OF FORMATION OF FUTURE PHILOLOGY TEACHERS'
READINESS TO INTERPERSONAL INTERACTION BY MEANS OF
COMMUNICATIVE TECHNOLOGIES

У статті розглядається змістова структура педагогічної технології формування готовності майбутніх учителів філологічних спеціальностей до міжособистісної взаємодії. Розглянуто складові означеної технології—цільовий, змістовий та результативний—і розкрито зміст кожної зі складових. Сформульовано висновок про значущість провідних комунікативних технологій (наративних, дискурсивних, соціосеміологічних та інформаційних) для реалізації розробленої педагогічної технології.

Ключові слова: міжособистісна взаємодія, комунікативні технології, педагогічна технологія, майбутні вчителі філологічних спеціальностей, професійна підготовка.

Професійна підготовка вчителя нині є достатньо добре розробленою в педагогічній науці і представлена в науковому доробку багатьох вітчизняних та зарубіжних учених (О. Абдулліна, С. Вітвицька, Ф. Гоноболін, Н. Дем'яненко, О. Дубасенюк, І. Зязюн, О. Пехота, І. Подласий, С. Сисоєва та ін.). Ця проблема стала об'єктом дослідження багатьох науковців на методологічному (В. П. Андрущенко, С. У. Гончаренко, І. А. Зязюн, В. Г. Кремень, П. Ю. Саух), загальнотеоретичному (Н. Г. Ничкало, С. О. Сисоєва, Я. В. Цехмістер, В. І. Бондар, А. А. Булда, О. В. Глузман, В. Луговий, В. К. Майборода, С. В. Майборода, О. П. Мещанінов, С. М. Ніколаєнко) рівні; на рівні вивчення

проблем педагогічної майстерності майбутнього педагога (Є. С. Барбіна, С. С. Вітвицька, О. А. Дубасенюк, І. А. Зязюн, С. О. Сисоєва) тощо. Проблема формування професійної майстерності вчителя-філолога розкривається у науковому доробку Є. Барбіної, Ф. Гоноболіна, І. Зимньої, Н. Кузьміної, З. Курлянд, В. Сластьоніна, А. Щербакова та ін. Зміст, форми, технології підготовки вчителя-філолога в системі вищої професійної освіти розглядаються в працях І. Бакаленко, О. Бігич, А. Береснева, Т. Гусевої, О. Зубрової, Л. Калініної, Є. Пасова, О. Семенов та ін. У наукових розробках цих учених зазначається, що сучасний учитель-філолог—це фахівець з високим рівнем загальнокультурної, мовної, психолого-педагогічної і методичної підготовки, з розвиненими гуманістичними якостями, навичками інформаційно-технологічної діяльності, педагогічною рефлексією.

Зауважимо, однак, що підготовка учителя філологічної спеціальності до міжособистісної взаємодії має свою специфіку, зумовлену умовами майбутньої педагогічної діяльності у комунікативному полі загальноосвітнього навчального закладу, а також тим, що вчитель-філолог на підставі отриманого ним рівня професійної готовності має розвивати комунікативні знання, вміння й навички у своїх учнів.

У зв'язку з окресленням вище станом актуальності досліджуваної нами проблеми потребує розкриття *технологія* професійної підготовки майбутніх учителів філологічних спеціальностей до міжособистісної взаємодії засобами комунікативних технологій.

Мета статті полягає у розкритті змісту технології формування готовності майбутніх учителів філологічних спеціальностей до міжособистісної взаємодії.

Розробка і впровадження у навчальний процес педагогічних технологій відбувається на основі теоретичного обґрунтування поняття педагогічної технології.

Педагогічна технологія, як вважає В. Беспалько — це послідовна взаємопов'язана система дій педагога, спрямованих на вирішення педагогічних завдань, або ж як планомірне і послідовне втілення на практиці спроектованого

педагогічного процесу [1, с.121]. Метою педагогічної технології є зростання якості освітнього процесу та гарантоване досягнення учнями\студентами очікуваних результатів.

На думку Т. Машарової, педагогічна технологія передбачає побудову системи цілей в певній ієрархії (від загальних до конкретних), які дозволяють досягати відповідного результату в особистісному розвитку учня\студента з високою варіативністю застосування форм і методів навчання та виховання [9, с. 157.]. Остання теза дослідниці є для нас особливо важливою, оскільки ми маємо справу з комунікативними технологіями, які передбачають сукупність форм і методів навчання з метою формування у студентів готовності до міжособистісної взаємодії.

Структура розробленої нами педагогічної технології формування готовності майбутніх учителів філологічних спеціальностей є традиційною і включає цільовий, змістовий та результативний компоненти.

Цільовий компонент технології передбачає проектування можливого образу результату застосування означеної технології. Результатом нашого дослідження має стати високий і достатній рівні сформованості готовності майбутніх учителів філологічних спеціальностей до міжособистісної взаємодії, зі зниженням в експериментальних групах кількості студентів, що мають середній та низький рівні сформованості готовності до міжособистісної взаємодії. Якщо такі кількісні показники будуть отримані, це означатиме, що застосовані нами комунікативні технології є ефективними і належний рівень готовності сформовано.

Змістовий компонент педагогічної технології, розробленої нами в процесі дослідження, відповідає спроектованому у моделі формування готовності майбутніх учителів до міжособистісної взаємодії змістовому та діяльнісному компонентам, і вміщує найбільш ефективні форми і методи роботи зі студентами (на базі вивчення ними іноземної—німецької—мови), які ґрунтуються на комунікативних технологіях. Ми визначили у дослідженні

видикомунікативних технологій, які є, на нашу думку, найбільш ефективними у контексті підготовки вчителя-філолога до міжособистісної взаємодії, а саме:

1. *Наративна комунікативна технологія*, яка передбачає комунікативну взаємодію у вигляді монологічного індивідуального оповідання, розповіді історій тощо. Наратив при цьому виступає способом передачі норм соціально-професійної життєдіяльності, допомагає створити мовне середовище, яке дозволяє конструювати майбутню професійну діяльність і сприяти професійній самоідентифікації особистості майбутнього вчителя-філолога.

2. *Комунікативна дискурсивна технологія*, тісно пов'язана з поняттям дискурсу, що може бути окреслений як вільна комунікація в єдиному смислосимвольному комунікативному просторі, або ж як сам означений комунікативний простір. Дискурсивні комунікативні технології передбачають задоволення взаємних очікувань учасників комунікативної взаємодії (викладачів і студентів). Основною вимогою реалізації дискурсивної комунікативної технології є навички володіння мовою, а також знання умов і обмежень соціально-професійного простору. Важливим для нас є наявність у межах дискурсивної комунікативної технології комунікативної спільноти, яку представляють, насамперед, викладачі і студенти.

3. *Соціосеміологічна комунікативна технологія*, передбачає реалізацію певних комунікативних текстових технологій, які мають справу зі знаком—текстовим чи символічним, віртуальним. В основі означеної технології лежить діяльність майбутнього фахівця з текстом чи іншими знаковими утвореннями—символами. При цьому комунікативна взаємодія передбачає сформованість навичок роботи з текстами професійного характеру, які стануть основою комунікативних технологій у майбутній професійній діяльності. Текстова діяльність як технологія передбачає набуття навичок сприйняття, інтерпретації, створення текстів.

4. *Інформаційно-комунікаційна технологія*, специфіка якої полягає у необхідності застосовувати сучасну техніку (персональні комп'ютери та іншу комп'ютерну техніку, Інтернет-ресурси, соціальні мережі) для ефективної

міжособистісної взаємодії учасників освітнього процесу ВНЗ. При цьому означені технології використовуються двояко: як засіб навчання та як засіб спілкування. У контексті проблеми нашого дослідження має значення і перша, і друга можливість використання інформаційних комунікативних технологій.

Серед основних форм і методів розвитку готовності майбутнього вчителя філологічної спеціальності до міжособистісної взаємодії заслуговують на увагу *діалоговий метод, робота в групах, створення образу, ігрові методи, проектування і вирішення ситуаційних комунікативних задач, виконання студентами самостійних завдань комунікативного характеру* та ін. Розглянемо деякі з цих форм і методів навчальної діяльності більш детально і визначимо їх місце і роль у процесі формування готовності студентів до міжособистісної взаємодії.

Діалоговий метод найчастіше пов'язують з діалоговою взаємодією, тому ми розглядаємо його як метод, прямо співвіднесений з формуванням готовності до міжособистісної взаємодії. Здатність до діалогу тісно пов'язана з освіченістю людини, що досліджувалося у працях О. Костіної [6], К. Бонка та К. Грехема [4], Й. Ватсона [13], О. Солововой [11] та ін. Діалоговий метод навчання відповідає особистісно орієнтованій педагогіці, оскільки дозволяє формувати зміст освіти студентів за їх безпосередньої участі, активної взаємодії з викладачем і між собою, об'єднання зусиль та врахування індивідуальних особливостей у веденні діалогу, в тому числі й при вивченні іноземної мови.

Специфіка реалізації діалогового методу полягає у втіленні низки послідовних кроків (елементів): постановка цілей діалогу; орієнтація діалогової взаємодії на поставлену мету; орієнтація процесу діалогу на очікуваний результат; оцінка поточних результатів, корекція ходу діалогу; кінцева оцінка результатів [12]. Компонентами діалогового методу виступають: студенти-комунікатори (або студент і викладач); мотив і ціль діалогу; зміст діалогу; код діалогу (усний, письмовий, віртуальний); результат діалогу.

Основними формами діалогової технології можуть виступати семінар-дискусія, діалог-гра, діалог-ділова гра та ін. Так, наприклад, на занятті з

німецької мови можна організувати семінар на тему «Зустріч у Берліні». При цьому в семінарі можна спостерегти кілька основних етапів:

1) стадія адаптації: формулювання проблеми і цілі дискусії; знайомство учасників діалогу (якщо вони до цього не були знайомі); створення необхідної мотивації; встановлення регламенту дискусії; формулювання правил проведення дискусії; створення доброзичливої атмосфери, позитивного емоційного фону; досягнення однозначного семантичного розуміння термінів, понять тощо;

2) стадія оцінки: обмін думками; збір відомостей, пропозицій; підтримка високого рівня активності всіх учасників діалогу;

3) стадія консолідації: вироблення певних єдиних чи компромісних позицій і рішень.

Таким само семінаром з діалоговою основою може бути й «Зустріч у Житомирі», де студенти гратимуть роль українських та німецьких друзів, які зустрілися у Житомирі і мають на меті оглянути місто і визначити програму свого перебування в ньому.

Особливою різновидністю діалогового методу є спілкування зі студентами з інших вузів, з вузів країн, мова яких вивчається, через *Інтернет* у процесі проведення заняття. Такі діалоги потребують попередньої підготовки викладача і не можуть бути спрогнозовані як щодо змісту, так і щодо результату діалогічної взаємодії. Викладач у цьому випадку може лише задати тему діалогового спілкування, і прокоментувати його хід та результати. Темами для спілкування зі студентами зарубіжних країн можуть бути:

- 1) «Моя країна—Україна. Як зробити її європейською державою»;
- 2) «Німеччина і Україна—досвід історичної пам'яті»;
- 3) «Студентське життя і навчання в Україні і Німеччині»;
- 4) «Сучасна музика в сучасному світі в Україні і Німеччині»;
- 5) «Що таке кохання? Чи залежить це поняття від країни проживання, культурних відмінностей, релігійної належності?» та ін.

Здійснення такого діалогового спілкування виводить комунікативні технології в Інтернет-простір, і запроваджує традиції віртуального діалогового спілкування, які, на нашу думку, є ефективним механізмом формування готовності до міжособистісної взаємодії у віртуальному просторі.

Робота в групах також представляє активну комунікативну технологію, коли задачі навчального процесу вирішуються у процесі виконання групового завдання. Групова комунікація дозволяє створювати більш широкі форми взаємодії між студентами, а також спільний емоційний фон, викликаний необхідністю вирішувати спільні завдання. Робота в групах дає можливість поліпшувати загальний психологічний клімат у студентській групі [8]. Крім того, цінність групової роботи в тому, що для неї характерною є безпосередня взаємодія, завдяки якій студенти стають активними суб'єктами своєї професійної підготовки. Дослідники зазначають, що для групової роботи варто окремо добирати завдання і весь навчальний матеріал [7, с.119]. Так, за своєю структурою навчальний матеріал має бути таким, щоб його можна було поділити на компоненти; зміст матеріалу має бути таким, що допускає різні точки зору, вміщує проблему. Групова робота буде більш ефективною, якщо викладач доцільно добере склад кожної групи або якщо студенти матимуть можливість самі обирати склад груп.

Процедура комунікативної діяльності студентів у групах здійснюється в кілька етапів, а саме:

1 етап: формулювання кожним студентом у групі своїх версій комунікативної взаємодії, своєї позиції. Від інших студентів вимагається повага до точки зору іншого, безоцінне сприйняття думки іншого.

2 етап: обговорення висловлених гіпотез, тобто продукування ідей щодо вирішення проблеми, яка стоїть в центрі групового завдання. Від студентів потрібні будуть соціально-комунікативні уміння (вміння слухати, виявляти зв'язок між явищами та фактами, застосовувати відповідну термінологію, вміння відтворювати події, отримані в процесі комунікації та ін.).

Створення образу як одна з технологічних новацій, запроваджена нами в процесі реалізації технології формування готовності майбутніх учителів філологічних спеціальностей, має міждисциплінарний характер і розробляється переважно теоретиками менеджменту комунікацій і комунікативного дизайну. Комунікативний дизайн—це спосіб донести до будь-якої людини (залежно від віку, статі, національності, мови спілкування) інформацію будь-якого характеру за допомогою доступних візуальних засобів. При цьому комунікація здійснюється як візуальними, так і вербальними способами. Прикладами ефективного комунікативного дизайну можуть бути логотип виробу, герб університету, оформлена вітрина, веб-сайт з відповідним дизайном та ін. За допомогою комунікативного дизайну можна впливати на рівень розпізнавання людиною об'єктів. У процесі вивчення німецької мови створення образу може відбуватися за допомогою комунікативного дизайну, як, наприклад, у рольовій грі «Прогулянка вулицею Михайлівською у місті Житомирі XIX століття» або «Козацькі забави для туристів з Німеччини». У першому випадку від студентів буде вимагатися прийняти на себе образ міських мешканців Житомира XIX століття і знати історію будинків вулиці Михайлівської; у другому—вміння створити образ українського козака та розповісти друзям з Німеччини про особливості козацьких змагань. Процес створення образу та втілення його в німецькомовному тексті дасть можливість майбутнім вчителям-філологам цілісно представити для учнів (а на занятті з практики мови—для своїх колег-студентів) атмосферу XIX та більш ранніх століть, увійти в образ, передбачений ситуацією, добрати відповідний тезаурус, використовувати належну міміку, жести, термінологію.

Ігровий метод. Створення образу, як уже було зазначено раніше, безпосередньо пов'язане з ігровими методиками, які нині широко використовуються на заняттях з іноземної мови (І. Бім [2], В. Богуш [3], Л. Гудкова [5] та ін.). Прикладами реалізації ігрових методик на заняттях з практики німецької мови можуть бути «Подорожі літаком», «Популярні українські та німецькі національні ігри», «Мовний етикет: офіс, школа,

ресторан» та ін. У процесі реалізації ігрових методик студенти мають активно застосовувати мовні формули вираження: звертання, привертання уваги, привітання та прощання, прохання, пропозиції, заборони, запрошення, знайомства, погодження та непогодження, поздоровлення та побажання, здивування та сумніву, вдячності та вибачення, сумніву та недовіри до почутого, співчуття, задоволення, обурення тощо.

У результаті вивчення мовних дисциплін (на прикладі вивчення німецької мови) студент повинен вміти вести діалог-обговорення, діалог-пояснення з урахуванням комунікативної сфери, комунікативної ситуації і взаємодії партнерів. Студент повинен вміти брати участь у бесіді з проблемних питань, обумовлених тематикою програми. Майбутній учитель-філолог повинен уміти передати зміст прочитаного та прослуханого тексту з урахуванням комунікативної сфери та комунікативної ситуації і дати власну оцінку змісту тексту.

Реалізація зазначених вище комунікативних методів, які можуть бути впроваджені в процес розвитку готовності майбутніх учителів-філологів до міжособистісної взаємодії, відбувається переважно на заняттях, які повинні мати відповідну структуру, мету, запланований результат. Компоненти навчального заняття при цьому передбачають, що на рівні формулювання мети заняття, змісту, діяльності і рефлексії мають бути введені елементи комунікативних технологій і відбутися орієнтація на міжособистісну взаємодію. Тому в кожне заняття з практики мови, на нашу думку, доцільно вводити елементи **тренінгу комунікативної компетентності**.

Тренінг комунікативної компетентності—це різновид тренінгу, який має на меті розвиток комунікативних умінь. Таким чином, вводячи елементи цього тренінгу до занять з німецької мови, ми розвиватимемо комунікативні уміння майбутніх учителів-філологів [10]. Простір спілкування, включений до цього тренінгу, є тією частиною, яка включена до міжособистісної взаємодії. Цей тренінг фактично є тренінгом партнерського спілкування, при чому

підкреслюється принцип психологічної рівності учасників взаємодії і необхідність враховувати їх інтереси, нахили, наміри й бажання.

Мета тренінгу комунікативної компетентності: сприяти осмисленню майбутніми вчителями філологічних спеціальностей сутності комунікативного процесу та подолання міжособистісних бар'єрів комунікації; забезпечити набуття умінь та навичок ефективної комунікації та подолання міжособистісних бар'єрів комунікації.

Основні *завдання* елементів тренінгу, введених до занять з практики мови:

1. Аналіз змісту і структури комунікативного процесу, міжособистісних бар'єрів комунікації.

2. Набуття умінь та навичок профілактики і подолання міжособистісних бар'єрів комунікації у ході педагогічної взаємодії.

3. Розвиток проявів стану емпатії, уміння активного слухання; розуміння невербальних та пара лінгвістичних засобів комунікації; підвищення рівня толерантності, зниження рівня агресії та саморегуляція робочого самопочуття вчителя-філолога.

4. Подолання стереотипів соціальної перцепції у процесі міжособистісної взаємодії.

5. Розвиток комунікативної креативності.

Залежно від конкретних завдань впровадження елементів тренінгу комунікативної компетентності пропонується використання таких *технік*:

- 1) Психогімнастичні вправи;
- 2) Мінілекції;
- 3) Групові дискусії;
- 4) Мозкові штурми;
- 5) Аналіз ситуацій комунікативної взаємодії;
- 6) Творчі та домашні завдання.

Результативний компонент розробленої нами педагогічної технології визначає, наскільки студенти змогли оцінити ефективність застосованих комунікативних технологій і визнали їх такими, що сприяють їх особистісно-

професійному зростанню у комунікативній сфері та у сфері міжособистісної взаємодії суб'єктів освітнього процесу. Зміст та сутність означеної рефлексії представляють результати формувального етапу експерименту.

Таким чином, нами описано процес реалізації педагогічної технології формування готовності майбутніх учителів філологічних спеціальностей до міжособистісної взаємодії на основі відповідної моделі. Проектування та впровадження означеної моделі становить *перспективу подальших наших досліджень*.

Список використаних джерел:

1. Беспалько В.П. Слагаемые педагогической технологии / В. П. Беспалько—М.: Педагогика, 1989.—190 с. / Vespalko V. P. Slagaemye pedagogicheskoy tehnologii/ V. P. Vespalko—М.: Pedagogika, 1989.—190 s.
2. Бим И. Л. Теория и практика обучения неметкому языку в средней школе / И. Л. Бим.—М.: Просвещение, 1988.—256 с. / Vim I. L. Teoriya i praktika obucheniya nemetskomu yazyku v sredney shkole / I. L. Vim.—М.: Prosveshchenie, 1988.—256 s.
3. Богуш В. П. Игры на уроках английского языка / В. П. Богуш // Иностранные языки в школе.—1982.—№1.—С.44-49. / Bogush V. P. Igrы na urokah angliyskogo yazyka / V. P. Bogush // Inostrannye yazyki v shkole.—1982.—№1.—S.44-49.
4. Bonk C. J. Handbook of blended learning / Bonk C. J. &Graham C. R. // Globalperspectives, localdesigns.—SanFrancisco: CA: PfeifferPublishing, 2006.
5. Гудкова Л. М. Игры на уроках английского языка в младших классах / Л. М. Гудкова// Иностранные языки в школе.—1988.—№4.—С.54-55. / Gudkova L. M. Igrы na urokah angliyskogo yazyka v mladshyh klassah/L. M. Gudkova// Inostrannye yazyki v shkole.—1988.—№4.—S.54-55.
6. Костина Е. В. Модель смешанного обучения (Blended Learning) и ее использование в преподавании иностранных языков / Е. В. Костина // Известия высших учебных заведений. Серия: Гуманитарные науки.—2010.—

Т. 1.—№ 2.—С. 141-144. / Kostina E. V. Model smeshannogo obucheniya (Blended Learning) i eyo ispolzovanie v prepodavanii inostrannyh yazykov / E. V. Kostina // Izvestiya vysshih uchebnyh zavedeniy. Seriya: Gumanitarnye nauki.—2010.—Т. 1.—№2.—С. 141-144.

7. Кулюткин Ю. Н. Психология обучения взрослых / Ю. Н. Кулюткин.—М.: РГБ, 1985.—128 с./ Kulyutkin Yu. N. Psihologiya obucheniya vzroslykh / Yu. N. Kulyutkin.—М.: RGB, 1985.—128 s.

8. Лийметс Х. Й. Групповая работа на уроке / Х. Й. Лийметс.—М.: Знание, 1975.—64 с./ Liymets H. Y. Gruppovaya rabota na uroke/ H. Y. Liymets.—М.: Znanie, 1975.—64 s.

9. Машарова Т. В. Педагогические теории, системы и технологии обучения / Т. В. Машарова: учебное пособие.—Киров: Изд-во ВГПУ, 1997.—157 с./ Masharova T. V. Pedagogicheskie teorii, sistemy i tehnologii obucheniya/ T. V. Masharova: uchebnoe posobie.—Kirov: Izd-voVGPU, 1997.—157 s.

10. Сидоренко Е. В. Тренинг коммуникативной компетентности в деловом взаимодействии / Е. В. Сидоренко.—СПб.: Речь, 2008.—208 с./ Sidorenko E. V. Trening kommunikativnoy kompetentnosti v delovom vzaimodeystvii/ E. V. Sidorenko.—SPb.:Rech, 2008.—208 s.

11. Соловова Е. Н. Методическая подготовка и переподготовка учителя иностранного языка: интегративно-рефлексивный подход / Соловова Е. Н.: монография.—М.: ГЛОССА-ПРЕСС. 2004.—336 с./ Solovova E. N. Metodicheskaya podgotovka i perepodgotovka uchitelya inostrannogo yazyka: integrativno-refleksivnyi podhod/ Solovova E. N.: monografiya.—М.: GLOSSA-PRESS. 2004.—336 s.

12. Шуклина Е. А. К проблеме методологии анализа коммуникативного взаимодействия/ Елена Анатольевна Шуклина. электронный ресурс. — режим доступа: [http://www.oodvrs.ru/news/manipulyatsiya_soznaniem/100281k_probleme_metodologii_analiza_kommunikativnogo_vzaimodeystviya1328533464/?print=Y./](http://www.oodvrs.ru/news/manipulyatsiya_soznaniem/100281k_probleme_metodologii_analiza_kommunikativnogo_vzaimodeystviya1328533464/?print=Y./Shuklina E. A. K probleme metodologii analiza kommunikativnogo vzaimodeystviya/)Shuklina E. A. K probleme metodologii analiza kommunikativnogo vzaimodeystviya/

Elena Anatolyevna Shuklina. — elektronnyi resurs.—
rezhymdostupa:[http://www.oodvrs.ru/news/manipulyatsiya_soznaniem/100281k_probleme_metodologii_analiza_kommunikativnogo_vzaimodejstvija1328533464/?print=.](http://www.oodvrs.ru/news/manipulyatsiya_soznaniem/100281k_probleme_metodologii_analiza_kommunikativnogo_vzaimodejstvija1328533464/?print=/)

13. Watson J. Blended learning / Watson J. // The convergence of online and face-to-face education. North American Council for Online Learning.—2008.—16 p.

The article deals with the meaning structure of pedagogical technology of philology teachers' preparation to interpersonal interaction. The components of the stated technology are defined (principal, notional and effective) and the content of each component is considered. The conclusion about the importance of leading communicative technologies (narrative, discursive, sociosemiotic and information) for the application of the developed pedagogical technology is formulated. The article describes the process of realization of pedagogical technology of future philology teachers' readiness to interpersonal interaction which is based on the appropriate model. Among the main forms and methods of future philology teachers' readiness to interpersonal interaction are interactive method, group work, imaging, playing methods, projecting and solving the situational communicative tasks, performing by the students independent tasks of communicative nature and others. Therefore, the article considers some of the forms and methods of educational activity in more detail and defines their place and role in the formation of students' readiness to interpersonal interaction. The research determines the types of communicative technologies which, in our opinion, are the most effective in the context of future philology teacher training to interpersonal interaction. However, future philology teacher training to interpersonal interaction is specific and predetermined by the conditions of future pedagogical activity in the communicative sphere of educational establishment, and by the fact that future philology teacher must develop his pupils' communicative knowledge, abilities and skills in accordance with the level of his readiness.

Keywords: interpersonal interaction, communicative technologies, pedagogical technology, future teachers of philology, professional training.

Pushkar T.M. Technology of formation of future philology teachers' readiness to interpersonal interaction by means of communicative technologies.

The article deals with the meaning structure of pedagogical technology of philology teachers' preparation to interpersonal interaction. The components of the stated technology are defined-principal, notional and effective-and the content of each component is considered. The conclusion about the importance of leading communicative technologies (narrative, discursive, sociosemiotic and information) for the application of the developed pedagogical technology is formulated.

Keywords: interpersonal interaction, communicative technologies, pedagogical technology, future teachers of philology, professional training.

Відомості про автора

Пушкар Тетяна Миколаївна

Викладач

Житомирський державний університет імені Івана Франка, м. Житомир

0673978546

м. Житомир, вул. Щорса, 20, відділення №3 Нова пошта